

**L'educació primerenca de la criatura afectada per
trastorns del llenguatge i l'audició**

Codi: 101686

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	OT	4	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Paula Resina Curado

Correu electrònic: Paula.Resina@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Cristina Andrés Carrillo

Prerequisits

Es recomana revisar els conceptes de les assignatures de Psicologia Evolutiva de la primera infantesa, l'Adquisició i Processament del Llenguatge i de Alteracions de l'Audició. Valoració i Intervenció

Objectius

Els principals objectius formatius de l'assignatura són els que segueixen:

1. Conèixer els processos d'adquisició del llenguatge d'infants sords i d'infants amb trastorns del llenguatge comparativament amb infants amb desenvolupament típic.
2. Valorar les necessitats informatives, formatives i d'acompanyament psíquic de les famílies d'infants amb alteracions en l'adquisició del llenguatge.
3. Aplicar les estratègies adequades d'orientació i consell familiar
4. Elaborar i aplicar les estratègies d'estímul a la comunicació i a l'adquisició del llenguatge oral en els primers anys de vida
5. Aplicar les estratègies adequades d'orientació i d'assessorament en els centres educatius.

Competències

- Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.
- Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.
- Comunicar oralment i per escrit les observacions i les conclusions al pacient, als familiars i a la resta de professionals que intervenen en l'atenció, adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn.
- Demostrar que es comprenen els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.

- Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdics, tant individuals com col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, les tècniques i els recursos més eficaços i adequats, i tenint en compte les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.
- Dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció dels trastorns de la comunicació i el llenguatge.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
- Tenir una actitud d'aprenentatge estratègica i flexible.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els sistemes humans de comunicació com a base per comprendre els trastorns comunicatius i del llenguatge.
2. Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.
3. Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.
4. Explicar oralment i redactar les seves observacions i conclusions a la resta de professionals adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn
5. Identificar les diferents maneres de comunicar-se de les persones amb déficit auditiu i explicar les implicacions que tenen en el tractament logopèdic directe amb l'infant i indirecte amb la família.
6. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
7. Orientar les famílies amb infants sords durant tot el procés d'intervenció logopèdica per afavorir el desenvolupament d'aquests infants.
8. Tenir una actitud d'aprenentatge estratègica i flexible.
9. Utilitzar el llenguatge de signes com a recurs i suport al desenvolupament del llenguatge en pacients amb dificultats amb el desenvolupament del llenguatge oral.

Continguts

PRÀCTICA BASADA EN L'EVIDÈNCIA

ELS PRIMERS ANYS DE VIDA

1. Adquisició de llenguatge infants sords i d'infants amb trastorns del llenguatge
2. Plasticitat cerebral
3. Metodologia d'estímul a la comunicació i al llenguatge oral
4. Detecció primerenca
5. Paper del logopeda en l'atenció primerenca

CONTEXT FAMILIAR

6. L'impacte dels trastorns de la comunicació en el context familiar
7. Metodologia d'atenció i d'acompanyament de les famílies

CONTEXT ESCOLAR

8. Llenguatge i inclusió social
9. Metodologia i estratègies de intervenció

INTERVENCIÓ LOGOPÈDICA EN EL CONTEXT FAMILIAR

10. Objectius i planificació
11. Bases i estratègies d'intervenció logopèdica
12. Intervenció familiar i teletreball

Metodologia

- ACTIVITAT DIRIGIDA:

Classes magistrals amb suport de TIC.

Seminaris d'anàlisi i discussió d'articles especialitzats i casos. Els estudiants discutiran la metodologia i les implicacions teòriques i pràctiques d'aquests de manera argumentada.

- ACTIVITAT SUPERVISADA

Tutories de seguiment de la realització dels treballs plantejats.

- ACTIVITAT AUTÒNOMA

Lectura comprensiva d'articles especialitzats i documents diversos (informes, casos, materials del campus virtual específics per a l'assignatura*, etc.).

Preparació i elaboració dels treballs plantejats.

Cerca de documentació i de dades

"Nota: La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries. L'equip docent detallarà a través de l'aula moodle o el mitjà de comunicació habitual el format presencial o virtual/on-line de les diferents activitats dirigides i d'avaluació, tenint en compte les indicacions de la facultat en funció del que permeti la situació sanitària".

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes expositives	24	0,96	1, 5, 7
Classes pràctiques	12	0,48	1, 4, 5, 7
Tipus: Supervisades			
Atenció individualitzada (presencial o virtual) als estudiants que ho sol·licitin	7	0,28	2, 8
Tutories de seguiments dels treball grupals	35	1,4	4, 5
Tipus: Autònomes			
Cerca autònoma d'informació	10	0,4	1, 2, 4, 5, 7
Estudi individual de la matèria i preparació per l'examen	15	0,6	1, 2, 6
Lectures, observacions i elaborar programacions	30	1,2	1, 2, 3, 5
Treball grupal per la realització del treball final	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9

Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades mitjançant: proves escrites, la participació en les xerrades que tindran lloc durant les classes de Seminari, i la presentació d'informes/treballs en les classes de Seminari.

El sistema d'avaluació s'organitza en dos mòduls, cada un dels quals tindrà assignat un pes específic en la qualificació final.

- Mòdul de lliurament d'informes/treballs: en aquest mòdul s'avaluaran els informes i treballs presentats als seminaris amb un pes global del 60% de la qualificació final.
- Mòdul de proves escrites, amb un pes global del 40% en la qualificació final.

En concret, es presentaran les evidències d'aprenentatge següents:

EV1: Presentació de treballs i participació en les xerrades del Seminari (pes del 25%) (Setmanes 8 a 14)

EV2: Treball escrit i defensa oral (pes del 35%) (setmana 14)

EV3: prova escrita (pes del 40%) (setmana 19)

L'estudiant aprovarà l'assignatura a partir d'obtenir com a mínim una qualificació de 5 (escala 0-10) com a mitjana de les evidències, i d'haver aprovat dues de les tres evidències.

Un estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4 punts (40%) no podrà constar en actes com a 'no evaluable'.

Es preveu una prova de recuperació de les evidències d'aprenentatge en les quals no s'hagués demostrat un rendiment satisfactori. Podrà optar a realitzar la prova de recuperació l'alumnat que no hagi assolit els criteris establerts per superar l'assignatura i que compleixi les següents condicions: (a) la nota de curs sigui igual o superior a 3,5 i inferior a 5 punts (escala 0-10), i (b) hagi estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats elpes de les qualsevol sigui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura.

La nota màxima que es podrà obtenir d'una evidència recuperada serà de 5 punts.

Enllaç a les pautes d'avaluació de la facultat:

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV1- Treball escrit i participació als seminaris	25%	0	0	1, 2, 4, 5, 7
EV2- Treball escrit i presentació oral: valoració i estratègies logopèdiques	35%	0	0	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
EV3-Examen tipus test	40%	2	0,08	1, 2, 7

Bibliografia

Bibliografia fonamental:

Aguilar-mediavilla, E., Buil-legaz, L., Esteller-cano, À., Pérez-castelló, J. A., & Balears, I. (2019). Del trastorn específic del llenguatge (TEL) al trastorn del desenvolupament del llenguatge (TDL): un canvi de concepció sobre els trastorns del llenguatge. (17), 11-26.

Butler, C. (2019). Working the 'wise' in speech and language therapy: Evidence-based practice, biopolitics and 'pastoral labour.' *Social Science and Medicine*, 230, 1-8. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2019.03.038>

Fernández Martín, F., Arce Calvo, M., & Moreno Molina, J. (2014). Escuchemos el lenguaje del niño: normalidad versus signos de alerta. *Pediatría Atención Primaria*, 16, 101-110. doi: 10.4321/s1139-76322014000200014

Moran Alvarado, M. D. R., Vera Miranda, L. Y., & Morán Franco, M. R. (2017). Los trastornos del lenguaje y las necesidades educativas especiales. Consideraciones para la atención en la escuela. *Revista Universidad y Sociedad*, 9(3), 191-197

Schubert, A. (2019). What speech therapists, occupational therapists and physical therapist need to know to become evidence-based practitioners: A cross-sectional study. *Zeitschrift Fur Evidenz, Fortbildung Und Qualitat Im Gesundheitswesen*, 140, 43-51. <https://doi.org/10.1016/j.zefq.2019.02.003>

Al llarg del curs es proporcionarà bibliografia més específica.